

Απαντήσεις του Αντώνη Ανηψητάκη στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων

Η Ελλάδα επανειλημμένως έχει καταδικαστεί για ελλιπή διαχείριση των απορριμμάτων της. Ο υπάρχων Περιφερειακός Σχεδιασμός είναι επαρκής ή πρέπει να τροποποιηθεί;

Η Ελλάδα έχει καταδικαστεί και έχει πληρώσει μέχρι σήμερα μία φορά πρόστιμο από την Ε.Ε. για την περίπτωση της λειτουργίας του Κουρουπητού στα Χανιά (4,8 εκατομ. €). Είναι μάλιστα η μόνη χώρα της ΕΕ, που της έχει επιβληθεί πρόστιμο για την κακή διαχείριση των αποβλήτων της. Έχει παραπεμφθεί και άλλες φορές στο ευρωπαϊκό δικαστήριο και μπορεί να μας επιβάλλουν πρόστιμα για τα επικίνδυνα απόβλητα και για τους εν λειτουργία ΧΑΔΑ.

Ο περιφερειακός σχεδιασμός για τη διαχείριση των απορριμμάτων στην Κρήτη πρέπει να τροποποιηθεί γιατί είναι ελλιπής, αλλά εάν ζητηθεί επίσημα να αναθεωρηθεί θα περάσουν άλλα 2-3 χρόνια χωρίς να γίνει τίποτα. Μπορεί όμως, με βάση τον υπάρχοντα ΠΕΣΔΑ Κρήτης, να υλοποιηθεί η πολιτική της Πρόληψης – Ανακύκλωσης – Κομποστοποίησης («Πράσινη Πρόταση»), που έχουμε καταθέσει, αρκεί να δοθεί η κατάλληλη ερμηνεία στις απαιτούμενες δράσεις και στο είδος των μονάδων που απαιτούνται για την Κρήτη.

Υιοθετούμε την πρόταση των 4 οικολογικών οργανώσεων της Οικολογικής Εταιρείας Ανακύκλωσης, της Greenpeace, του WWF, του Δικτύου Μεσόγειος SOS όπως εξειδικεύτηκε για την Κρήτη που προκρίνει την επαναχρησιμοποίηση, κομποστοποίηση, ανακύκλωση και απορρίπτει την ταφή και την καύση. Με την πρόταση αυτή δημιουργούνται και 374 νέες μόνιμες θέσεις εργασίας με μια επένδυση περίπου 60 εκατομ. €, οπότε οι πόροι αυτοί νομίζω ότι μπορούν να διασφαλισθούν από το ΕΣΠΑ (ή και από αλλού) για την Κρήτη. Εάν αντίθετα επιλεγεί η «θερμική επεξεργασία» τότε το ΕΣΠΑ δεν φθάνει με τίποτα και θα πρέπει τα έργα να γίνουν με ιδιωτική επένδυση και παραχώρηση, οπότε οι ιδιώτες θα χρεώνουν για 25 τουλάχιστον χρόνια πολύ υψηλά «Τέλη Εισόδου» για να αποσβέσουν και να βγάλουν και το κέρδος τους, και βέβαια το κόστος θα μετακυλιέται στα δημοτικά τέλη. Στην περίπτωση αυτή ένας διπλασιασμός των δημοτικών τελών δεν θα είναι καθόλου απίθανος.

Συμπερασματικά με την πρότασή μας επιλέγουμε εκείνες τις τεχνολογίες και πολιτικές που συνάδουν με την ενεργοποίηση όλων των κρητικών και όλων των Δήμων του νησιού, για τη μείωση του όγκου με διαλογή στην πηγή, προωθούν τη μέγιστη δυνατή ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση και συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση πόρων, δημόσιων και ιδιωτικών ενώ παράλληλα δημιουργούν νέες, σταθερές, ποιοτικές θέσεις εργασίας. Η Κρήτη μπορεί να αξιοποιήσει και τα δυο θετικά παραδείγματα διαχείρισης απορριμμάτων των τελευταίων χρόνων, της ΔΕΔΙΣΑ Χανίων και της Χερσονήσου που άμβλυαν κάπως το άγος του Κουρουπητού, των ΧΑΔΑ και των προβληματικών ΧΥΤΑ.

Σύμφωνα με τον «Καλλικράτη» οι Περιφέρειες θα έχουν τη διαχείριση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Ο σημερινός προσανατολισμός του ΕΣΠΑ της Περιφέρειάς σας ανταποκρίνεται στις ανάγκες της;

Λέγοντας «ΕΣΠΑ της Περιφέρειάς μας» εννοούμε τους άξονες προτεραιότητας του ΠΕΠ Κρήτης και Νήσων Αιγαίου που αφορά στην Κρήτη. Οι δράσεις που προβλέπονται στους άξονες αυτούς ανταποκρίνονται σε ανάγκες της Κρήτης, χωρίς όμως να τις καλύπτουν, δεδομένου ότι οι διατιθέμενοι πόροι υπολείπονται κατά πολύ από τους αναγκαίους. Πέραν

αυτού όμως, θεωρώ ότι ο προσανατολισμός του ΕΣΠΑ θα «σφραγισθεί» από τη διαχείρισή του και τους κανόνες που θα εφαρμοσθούν. Φοβούμαι ότι όλες αυτές οι διαδικασίες μπορούν για ακόμα μια φορά να στρεβλώσουν τον προσανατολισμό του ΕΣΠΑ και να το μετατρέψουν σε στεγνό γραφειοκρατικό, διεκπεραιωτικό μέσον αντί για το εργαλείο προκοπής της Κρήτης που πρέπει να είναι.

Για να διαχειριστούμε λοιπόν καλά το ΕΣΠΑ πρέπει η αιρετή περιφέρεια Κρήτης να γίνει ορόσημο μιας προγραμματικής τομής στην Κρήτη με κύρια χαρακτηριστικά:

- να περάσουμε απ' τον απολίτικο, γραφειοκρατικό διαγκωνισμό για διεκδίκηση ανταγωνιστικών προγραμμάτων στη συνεννόηση των Κρητών πάνω σ' ένα πρόγραμμα συνεκτικό, ισορροπημένο χωρικά, χρονικά, κοινωνικά, ηλικιακά, στο οποίο όλοι μαζί θα συμβαδίσουμε τον 21^ο αιώνα. Στη βάση αυτού του προγράμματος να οργανώσουμε τις διεκδικήσεις μας και τη διαχείριση του ΕΣΠΑ.
- να αλλάξουμε το μοντέλο του αιρετού που έχει ως κύριο χαρακτηριστικό το χρίσμα και άρα την κομματική εξάρτηση, που έχει ως κύρια συμπεριφορά την αναποτελεσματική διεκδίκηση μέσω γνωριμιών και διασυνδέσεων, που χρησιμοποιεί ως άλλοθι αποτυχίας τους πράγματι μειωμένους πόρους και αρμοδιότητες για να περάσουμε στον αιρετό Περιφερειάρχη - Κυβερνήτη που αξιοποιεί στο έπακρο τους διατιθέμενους πόρους, τεκμηριώνει πολιτικά και επιστημονικά τις διεκδικήσεις του ώστε να είναι αποτελεσματικός, εμπνέει και αξιοποιεί στο έπακρο τις ενδογενείς δυνατότητες των πολιτών και των φορέων της Κρήτης.
- να επενδύσουμε το ταχύτερο στις άυλες υποδομές που δεν κοστίζουν πολύ αλλά αποτελούν απαραίτητα πολιτικά εργαλεία. Χωροταξία, πολεοδομία, κτηματολόγιο, δασολόγιο, φορείς διαχείρισης για περιοχές natura...
- να πάψουμε να συμπεριφερόμαστε ως φτωχοί και σπάταλοι, συμπεριφορά που έχει κοστίσει στην Κρήτη λόγω του αναποτελεσματικού τρόπου διαχείρισης των υπαρξάντων πόρων. Τα έργα πρέπει να πάψουμε να τα αντιμετωπίζουμε σημειακά και ρουσφετολογικά (π.χ. να φτιάχνουμε σχολεία που κλείνουν γιατί δεν έχουν μαθητές, ή αναπλάσεις πλατειών χωρίς να έχουν προηγηθεί οι υπόγειες υποδομές, οι φράγματα χωρίς δίκτυα διανομής). Τα έργα πρέπει να εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα και να συνεξετάζονται ως δίκτυα (π.χ. δίκτυο μεταφορών, δίκτυο αξιοθέατων, δίκτυο υπηρεσιών υγείας, δικαιοσύνης, ενιαία διαχείριση του νερού, των απορριμμάτων κλπ). Επίσης να μην κοιτάζουμε μόνο τα νέα, μεγάλα έργα, συχνά πανάκριβα και υπερδιαστασιολογημένα, αλλά να δίνουμε προτεραιότητα στις πολιτικές εξοικονόμησης, ορθολογικής διαχείρισης και συντήρησης των υπάρχοντων.

Για να ανταποκριθούν οι Περιφέρειες στο θεσμικό πλαίσιο και τις αρμοδιότητες, που τους έχουν ορισθεί, διαθέτουν τα απαραίτητα προσωπικό και πόρους;

Για να πετύχει η αιρετή περιφέρεια πρέπει να υπάρξει μια διοικητική τομή.

Είναι βέβαιο πως δεν υπάρχουν οι απαραίτητοι πόροι και το απαραίτητο επαρκές προσωπικό ενώ είναι πρόδηλη η προχειρότητα, η ασάφεια και οι ατέλειες του Καλλικράτη. Διεκδικούμε όλα αυτά να αντιμετωπισθούν το ταχύτερο. Όμως οι μεγάλες αυτές ελλείψεις δεν πρέπει να γίνουν άλλοθι αποτυχίας, όπως συνέβη μέχρι τώρα στην αυτοδιοίκηση.

Θα τεκμηριώσουμε τις διεκδικήσεις μας αλλά μεσ' τη γενικότερη κρίση λίγα ελπίζουμε απ' την "εξωτερική" βοήθεια. Έτσι προέχει να στηριχτούμε στις δικές μας δυνάμεις, προέχει να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε εμείς για μας, όλοι, ο αιρετός, ο υπάλληλος, ο απλός πολίτης.

Θα επενδύσουμε εξ αρχής στην αναβάθμιση της περιφερειακής διοίκησης. Καμιά πολιτική δεν μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς το εργαλείο εφαρμογής της που είναι ο κρατικός ή ο αυτοδιοικητικός μηχανισμός που βρίσκεται σε διάλυση. Η λύση δεν είναι η παράκαμψή του με ΕΛΛΑΔΑ ΑΕ, ΚΡΗΤΗ ΑΕ ή ίσως με ΕΦΟΡΙΑ ΑΕ. Θα παραδειγματιστούμε από τα ΚΕΠ που αναβάθμισαν την διοίκηση χωρίς να την παρακάμπτουν...

Με δεδομένες λοιπόν τις ελλείψεις θα επιδιώξουμε την αναβάθμιση της περιφερειακής διοίκησης παρέχοντας κατά το δυνατό τα μέσα στους υπαλλήλους για να κάνουν καλά τη δουλειά τους. Βάρος σε ένα ρεαλιστικό οργανόγραμμα που θα αναβαθμίζει με ποιοτικές τομές το παρεχόμενο έργο. Τέρμα στις πολιτικές παρεμβάσεις, τέρμα στα κομματικά ψυγεία, τέρμα και στη λούφα. Αξιολόγηση, έλεγχος και αξιοκρατία παντού. Σε πρώτη φάση η επιδοκιμασία δεν μπορεί να είναι οικονομική, θα είναι κυρίως ηθική και θα προέλθει από την κοινωνική καταξίωση των υπαλλήλων.

Επιδιώκουμε τη διακριτή θέση αιρετών που αποφασίζουν και υπαλλήλων που εισηγούνται. Στόχος μας καμιά σοβαρή απόφαση να μην έρχεται στο περιφερειακό συμβούλιο ως μονόδρομος, να υπάρχουν πάντοτε δυο τουλάχιστον σοβαρά επεξεργασμένες εναλλακτικές λύσεις. Μέχρι η διοίκηση να αποκτήσει αυτή την επάρκεια επεξεργασίας και τεκμηρίωσης θα αξιοποιήσουμε τον επιστημονικό κόσμο της Κρήτης, πανεπιστήμια, ιδρύματα, επιστημονικά επιμελητήρια.